

TALOUSARVIOALOITE 519/2002 vp

Määrärahan osoittaminen vammaisten henkilökohtaisten avustajien palkkaamisen

Eduskunnalle

Vaikeavammainen henkilö tarvitsee runsaasti apua jokapäiväiseen elämäänsä. Tätä apua var-ten hänellä on henkilökohtainen avustaja, joka avustaa häntä pukeutumisessa, peseytymisessä, kotiaskareissa, opiskelussa, harrastuksissa ja an-siotyössä. Vain avustajan avulla vaikeavammai-nen henkilö pääsee muitten tapaan aamuisin wc:hen, suihkuun ja ulos hoitamaan asioitaan. Myös palveluasuminen voidaan toteuttaa henki-lökohtaisen avustajan avulla vammaisen omassa kodissa.

Nykyisin yhdenvertainen osallistuminen elä-män eri toimintoihin ja vammaispalvelulain mu-kainen palveluasuminen jäävät kuitenkin monen vaikeavammaisen kohdalla toteutumatta, koska hänelle ei myönnetä selviytymisen kannalta vält-tämätöntä henkilökohtaista avustajapalvelua. Riittämätön avun saanti aiheuttaa vammaisen henkilön elämänpiirin kapenemisen, syrjäyty-misuhan ja pahimmillaan laitostumisen.

Nykyisin kunnat voivat viime kädessä päät-tää, miten palveluasuminen järjestetään. Käytän-nössä tämä on johtanut tilanteisiin, joissa kunta yksipuolisesti määrää, missä vaikeavammainen kuntalainen asuu ja miten asumiseen liittyvät pal-

velut järjestetään. Tätä säädellään sillä, että vai-keavammaiselle kuntalaiselle ei myönnetä riittä-västi henkilökohtaisen avustajan tunteja tai koti-palvelua.

Yhdenvertaisuus ja syrjinnän kielto sekä julki-selle vallalle asetettu velvoite turvata perus- ja ihmisoikeudet ovat kansalaisten perusoikeuk-sien kulmakiviä. Henkilökohtainen avustaja tur-vaa useimmissa tapauksissa parhaiten vaikea-vammaisen ihmisen perusoikeudet asumisen ja muun osallistumisen, itsemääräämisoikeuden ja yhdenvertaisuuden vaatimusten mukaisesti.

Näiden vuoksi on välttämätöntä varata riittä-vät määrärahat henkilökohtainen avustaja -järjes-telmän kehittämiseen tai muutoin tasata kuntien kustannusvastuuta riittävien palveluiden turvaa-miseksi yhdenvertaisesti koko maassa.

Edellä olevan perusteella ehdotan kunnioittaen,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2003 talousarvioon momentille 33.32.30 lisäyksenä 16 000 000 euroa vammais-ten henkilökohtaisten avustajien palk-kaamiseen.

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 2002

Leea Hiltunen /kd